

**БЪЛГАРИТЕ В ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ
(100 ГОДИНИ ПРЕДИ И СЛЕД НЪОЙ)**

Сборник с доклади

**BULGARIANS IN THE WESTERN BALKANS
(100 YEARS BEFORE AND AFTER NEUILLY)**

Collection of papers

Издава се със съдействието на Фонд „Научни изследвания“
към Министерството на образованието и науката
(Договор № КП-06-Н30/5 от 13 декември 2018 г.)

Published with the assistance of the Bulgarian National Science Fund at the
Ministry of Education and Science
(Contract No. КП-06-Н30/5 of 13 December 2018)



© Авторски колектив, 2023
© Александър Гребенаров, Йорданка Гешева – съставители, 2023
© Институт за исторически изследвания – Българска академия на науките, 2023

Рецензенти: Проф. д-р Росица Стоянова, доц. д-р Ангел Джонев

ISBN 978-954-2903-76-5

© Group of authors, 2023
© Aleksandar Grebenarov, Yordanka Gesheva – compilers, 2023
© Institute for Historical Studies – Bulgarian Academy of Sciences, 2023

Reviewers: Prof. Rocitsa Stoyanova, PhD, Assoc. Prof. Angel Dzhonev, PhD

ISBN 978-954-2903-76-5

**ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

**INSTITUTE FOR HISTORICAL STUDIES
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES**

**БЪЛГАРИТЕ В ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ
(100 ГОДИНИ ПРЕДИ И СЛЕД НЪОЙ)**

**Сборник с доклади от научна конференция
(9 ноември 2020 г.) и национална кръгла маса
(30 ноември 2022 г.), проведени в София**

**BULGARIANS IN THE WESTERN BALKANS
(100 YEARS BEFORE AND AFTER NEUILLY)**

**Collection of papers from a scientific conference
(November 9, 2020) and a national round table
(November 30, 2022) held in Sofia**

**СОФИЯ
2023**

Сборникът е издание на Института за исторически изследвания при Българска академия на науките по проект „Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)“ към Фонд „Научни изследвания“ – Министерство на образованието и науката (Договор № КП-06-Н30/5 от 13.12.2018 г.). Той съдържа доклади от два форума – научна конференция „Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)“, проведена на 9 ноември 2020 г., и национална кръгла маса „Българското културно-историческо наследство в Западните Балкани – актуални проблеми“, състояла се на 30 ноември 2022 г. И двата форума са проведени в София.

The collection is a publication of the Institute for Historical Studies at the Bulgarian Academy of Sciences under the project “Bulgarians in the Western Balkans (100 years before and after Neuilly)” funded by the Bulgarian National Scientific Fund, Ministry of Education and Science (Contract No. КП-06-Н30/5 of 13.12.2018). It includes papers from two forums: a scientific conference “Bulgarians in the Western Balkans (100 years before and after Neuilly)”, held on November 9, 2020, and a national round table “Bulgarian cultural and historical heritage in the Western Balkans – current issues”, held on November 30, 2022. Both forums were held in Sofia.

Редакционна колегия:

Проф. д-р Йорданка Гешева, отговорен редактор

Доц. д-р Александър Гребенаров

Доц. д-р Георги Н. Георгиев

Editorial board:

Prof. Yordanka Gesheva, PhD, editor-in-chief

Assoc. Prof. Alexandar Grebenarov, PhD

Assoc. Prof. Georgi N. Georgiev, PhD

ВОЕННИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА СОЛУНСКИЯ ФРОНТ
ПРЕЗ 1918 Г. В ПУБЛИКАЦИИТЕ
НА ПОЛСКИЯ ЕЖЕДНЕВНИК „CZAS“*

Ярослав Рубаха**

THE MILITARY ACTIONS AT THE SALONIKA FRONT IN
1918 IN THE PUBLICATIONS
OF THE POLISH DAILY NEWSPAPER “CZAS”

Yaroslav Rubaha

Serious problems, which were the result of the protracted war and significantly affected the military potential of the Central Powers and their coalition partners from the end of 1916, were fully revealed at the beginning of 1918. Although in March 1918 they managed to end the operations on the Eastern Front and sign peace treaties with Soviet Russia and Romania, the advantage of the Entente was constantly increasing. This situation was especially dangerous for Bulgaria, which from the spring of 1918 had to fight alone against the overwhelming French, British, Serbian and Greek forces in Macedonia. Despite attempts by the Bulgarian civil and military authorities to improve the situation, they failed to increase the military potential. Therefore, in the confrontation with the forces of the Entente in the autumn of 1918, the Bulgarian army had to finally suffer defeat. The events unfolding in Bulgaria and Macedonia were closely followed by the European press. One of the newspapers that devoted much attention to these issues since 1915 was the daily newspaper “Czas” published in Cracow. In the publications of this newspaper, we can find an interesting picture of the then reality and a lot of interesting information about the course of military operations, as well as a lasting trace of the sympathy that Polish journalists had for Bulgaria and the Bulgarians.

Keywords: *Bulgaria, Macedonia, the Central Powers, the Entente, the Salonika Front*

* Изследването е осъществено в рамките на проект към Фонд „Научни изследвания“ – Министерство на образованието и науката (Договор № КП-06-Н30/5 от 13 дек. 2018 г.) „Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)“

** Ярослав Рубаха – проф. д.и.н., Варминско-Мазурски университет в Олщин, Полша. Имейл: j.rubacha@wp.pl [Yaroslav Rubaha – Prof. Dr. Habil., University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland. E-mail: j.rubacha@wp.pl]